

Motion till riksdagen

1988/89: Fö717

av Ulla Orring (fp)

Beredningsplaner för katastroftillfällen

När det mest otänkbara och oförutsedda inträffar i samhället står oftast människor lamslagna. De drabbade omfattas av stor sympati och medkänsla av sina medmänniskor, men den mer organiserade hjälpen är oftast långt borta.

Katastrofer borde därför kunna mötas av organiserat stöd både psykologiskt och socialt.

Ett flertal katastrofer under senare år har påmint om samhällets handfärdighet att möta de drabbades behov av psykologisk hjälp. Efter Tjernobyli, där stora delar av Norrland fick ta emot nedfallet från det havererade kärnkraftverket, finns fortfarande sviter av olyckan som plågar människor.

Och i somras drabbades en liten by i Västerbotten, Åmsele, med stor gemenskap och sammanhållning, av tre brutala mord som utlöste en kris för hela bygden utan en chans att sätta in ett specialtrimmat lag för professionell hjälp.

Naturligtvis ställer i ett samhälle som vårt, grannar och släktingar upp för den första hjälpen för att lindra sorg och hjälpa till med praktiska ting, när katastrofen är ett faktum. Men det finns ingen speciellt utbildad och samtrimmad krisgrupp som självklart rycker ut vid behov, när det mest "osannolika" inträffar.

I Norge finns sedan gammalt en organisation för att ställa upp psykosocialt vid katastrofer. Detta visades senast vid den ohyggliga bussolyckan då många svenska barn omkom på en skolresa.

I Norge finns erfarenheter från kriget och koncentrationslägren som bakgrund och nytillkomna erfarenheter av stora katastrofer som t.ex. oljeplattformsoluckyor.

I samband med bussolyckan kunde denna professionella grupp i samarbete med Röda Korset garantera skadade och anhöriga skydd från utomstående, och även hjälp i form av samtalsgrupper och möjligheter till enskilda samtal och krisbehandling.

Vi har inte denna organisation i Sverige. Antagligen behövs den inte särskilt ofta, men då den behövs ska den omedelbart träda i kraft. Det finns idag i landet mycken kunskap om hur man kan ta hand om människor som utsätts för katastrofer.

Det skulle sannolikt inte förorsaka samhället ökade kostnader eftersom kompetens och sakkunskap finns både i primärkommunerna samt hos landstingen med både specialutbildade psykiatriker och annan personal.

Vad som behövs är en samordning av de personer, som har särskilt intresse och särskild utbildning för att kunna möta denna typ av problem. Betydelsen av en organisation för att möta katastrofer med ett organiserat krisstöd skulle innebära lindring för de drabbade både rent mänskligt och för samhället utgöra en ekonomisk fördel. Åtgärder som inte vidtas omedelbart efter en katastrof kan sedermera förorsaka samhället mycket större kostnader.

Mot. 1988/89
Fö717

Regeringen bör lägga förslag till en katastroforganisation.

Hemställan

Med anledning av det ovan anförda hemställer jag

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen framförts om en katastroforganisation och därmed sammanhängande organisatoriska frågor.

Stockholm den 24 januari 1989

Ulla Orring (fp)